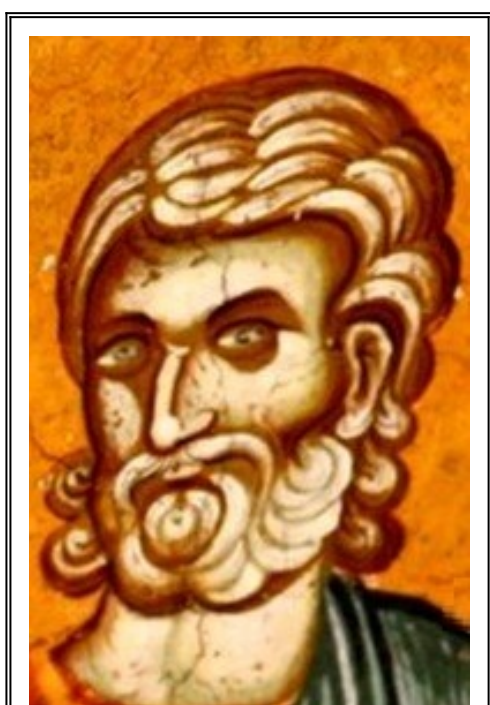

Вяра

30.04 по еретическия, †17 април по църковния календар - Св. преподобни Симеон Персидски. Св. преподобни Акакий, епископ Мелитински. Св. мъченик Адриан

Страданието на свети свещеномъченик Симеон, епископ Персийски († 344 г.)

Свети свещеномъченик Симеон, епископ Персийски. Фрагмент от стара стенопис. Косово, Сърбия

Когато броят на християните в Персия се увеличил много и те имали свои църкви, епископи, свещеници и дякони, езическите магьосници, виждайки това, изпаднали в голяма ярост и силен гняв срещу християните. Магьосниците, които произлизали от най-древните влъхви, били защитници и пазители на нечестивото персийско лъжеверие. **Заедно с тях**

срещу християните се вдигнали и иудеите, вечните врагове на християнството. Като се наговорили с влѣхвите, подучили персийския цар Сапор да повдигне гонение срещу християните. А още преди това били оклеветили пред него свети Симеон, епископа на града Селевкия* - Ктезифон, като казали, че този християнски епископ е враг на персийското царство и дружи с гръцкия цар, на когото донася за всичко, което става в Персия.

** Селевкия (Seleucia) - название на много градове по време на елинистичния и римския период в Близкия Изток и в Мала Азия. Наречени в чест на основателя на държавата на Селевкидите Селевк I Никатор (бивш военачалник на Александър Македонски през III в. пр.Хр.), а някои от тях и построени от него. Най-значимите от тях са Селевкия на р. Тигър (между Ефрат и Тигър в днешен Ирак) и Приморска Селевкия (Пиерия)*

Тогава цар Сапор първо наложил на християните голям и много тежък данък и заповядал на строги мъже да следят за плащането на данъка. После той започнал открито да умъртвява свещениците и Божиите служители, започнал да граби църковното имущество и да разрушава самите църкви, като ги сривал до основи; а епископ Симеон, като мним враг на персийското царство и противник на нечестивото персийско суеверие, заповядал да го хванат и заведат при него на съд.

Според царското разпореждане довели при царя свети Симеон заедно с двама свещеници, Авделай и Ананий. Епископът, хванат от войниците и окован в железни вериги, не само че не се уплашил от гнева на царя, но дори не му се и поклонил. Затова царят, много разгневен, запитал светеца:

- Защо ти не ми се поклони, както преди ми се покланяше?

Светецът отвърнал:

- По-рано не ме водеха при тебе така, както съм доведен сега; и аз се покланях пред теб, отдавайки по достойнство чест на сана ти. А сега, когато съм доведен, за да се отрека от моя Бог и да отстъпя от вярата си, на мен не ми подобава да се кланям на теб, врага на моя Бог.

Царят започнал да го убеждава да се поклони на слънцето и му обещал за това много подаръци и почести, като го заплашвал, че в противен случай ще изтреби напълно християнството от своето царство. Но когато царят видял, че светецът е мъжествен и нито ласките, нито заплахите могат да го склонят към нечестията, заповядал да го хвърлят в тъмницата.

В същото време, когато водели светеца от царските палати към тъмницата, го видял евнухът Устазан, който, вече на преклонни години, бил възпитавал цар Сапор от детските му дни и се ползвал с голяма почит от всички, тъй като бил най-близкият човек до царя. Той седял край царските палати и като видял, че водят свети Симеон, епископа, станал от мястото си и се поклонил на Божия архиерей. Но свети Симеон отвърнал от него лицето си и гръмко го укорил за отстъпничеството му, защото отначало той бил християнин, а после от страх пред царя се поклонил на слънцето. След това Устазан започнал силно да се съкрушава, започнал да плаче и горко да ридае, свалил от себе си скъпоценните одежди и се облякъл в проста и груба дреха, и като седнал пред вратите на царския дворец, през сълзи говорел на себе си:

- Горко на мен, окаяника! Как ще застана пред моя Бог, от Когото се отрекох? Ето Симеон, и той отвърна от мен лицето си заради отстъпничеството ми; как ще ме погледне моят Създател?

Като говорел така, той безутешно ридаел. Научил за това цар Сапор, повикал го при себе си и като видял, че плаче, го запитал:

- Коя е причината за твоята печал? Каква скръб те е сполетяла в царския дворец?

Устазан отвърнал:

- Не, с мен не се е случило нищо лошо и печално в твоя дворец, макар че бих предпочел да понеса всички нещастия, скърби и беди на света, отколкото единственото, заради което сега се съкрушава сърцето ми и плача - това, че досега живея на земята: аз съм толкова стар на години и отдавна трябваше да съм умрял, а още гледам слънцето, на което се покланям като на бог. По-добре да бях умрял, вместо да отстъпя от Бога, Създателя на цялото творение, да се поклоня на създанието, вместо на Твореца. Но аз направих това не поради своето искрено желание, а лицемерно, като исках да угодя на тебе, и затова съм достоен за смъртно наказание по две причини: първо, отрекох се от Христа, моя Бог, и второ, в старостта си се оказах неверен към тебе. Но, кълна се в Бога, Създателят на небето и земята, че повече няма да извърша този грях. Няма повече да разгневя Моя Господ и Бог Иисус Христос, Безсмъртния Цар, заради смъртния цар; повече няма да преклоня коленете си пред слънцето, Божието създание, но ще се покланям на Самия Създател от днешния ден до края.

Като изслушал Устазан, цар Сапор много се учудил на тази неочаквана промяна у него и започнал още повече да се гневи срещу християните, като мислел, че с някаква магия те са прелъстили Устазан. Като жалел стареца, той започнал да го моли като баща да не причинява такова унижение на техните богове, безчестие на себе си и скръб на царския дом, като го увещавал за това ту с ласки, ту със заплахи. Но Устазан отвърнал на царя:

- Стига ми и безразсъдството, което допусках досега; вече няма да правя това, няма да почитам творението вместо Твореца.

След дълги и най-различни увещания царят, като видял, че Устазан е непреклонен, го осъдил на посичане с меч.

Воден на смърт, блаженият Устазан повикал при себе си един свой верен приятел, евнух и царски кубикуларий, и го помолил да отиде при царя и да му предаде неговите последни думи. Той рекъл така:

- Царю - така казва Устазан, - спомни си моята служба, спомни си как от дните на моята младост служех отначало на твоя баща, а после на тебе до последно време с цялото си усърдие. За потвърждение на това няма нужда от свидетели, защото самият ти добре го знаеш. За цялата тази служба искам от тебе една награда: направи известно на всички за какво умирам. Нареди на глашатая гръмогласно да разгласи това, та всички князе, знатните люде и целият народ да знаят, че не за някакво престъпление или вина пред царя умира Устазан, но че умира заради това, че е християнин и не е пожелал да се отрече от своя Бог.

Когато молбата била предадена на цар Сапор, той се съгласил да я изпълни, тъй като се надявал да докара до голям страх всички християни, щом чуят, че царят не е пощадил и стареца Устазан, честния и кротък мъж, царския възпитател, но заради изповядването на Христовото име без милост го е предал на смърт. Но свети Устазан мислел иначе: той смятал, че християните, които той бил уплашил и опечалил с отстъпничеството си от християнството, като научат за неговото обръщане и мъченическа смърт за Христа, ще се зарадват и ще се подкрепят, за да понесат твърдо подобни страдания.

Така на светия мъченик била отсечена главата под силните викове на глашатая, че Устазан отива на смърт не заради някаква друга вина, а за това, че изповядва Христа.

За тази кончина на Устазан научил и светият епископ Симеон, който бил в тъмницата със свещениците и други християни. Те всички се изпълнили с голяма радост и прославили Бога, Който обърнал Устазан от заблудата му и го увенчал с мъченически венец.

След известно време, когато бил повикан за втори път при царя, свети Симеон с много дръзновение говорил пред него за християнската вяра и не пожелал да се поклони на слънцето, а също и да се преклони пред царя.

Тогава царят се разгневил и заповядал всички християни, които са в тъмниците и в окови, да бъдат изведени и умъртвени в деня на спасителните страдания на нашия Господ Иисус Христос. Изведените на смърт били сто на брой, сред които имало много свещеници, дякони и клирици. Всички те били осъдени от царя на посичане с меч пред очите на Симеон, а накрая трябвало да бъде умъртвен и Симеон. Когато водели вързаните християни на смърт, старшият от влѣхвите гръмогласно възклищавал:

- Ако някой от вас иска да остане жив, нека заедно с царя да се поклони на слънцето и веднага ще бъде пуснат на свобода.

Но нито един от християните не отвърнал на неговия призив, защото никой не искал да предпочете временния живот пред вечния, но всеки с радост искал да умре за Христа, Който дава живота. А светият епископ насърчавал всички към безстрашно претърпяване на мъченията и смъртта, като ги наставлявал със слова от свещеното Писание и ги подкрепял да понесат страданията с надежда за вечния живот в Небесното Царство.

И те всички били посечени с меч.

А след това и свети Симеон, пастирът, който изпратил пред себе си своето словесно стадо при Христа, Началникът на пастирите, сложил главата си под меча и отишъл при Господа. Заедно с него били умъртвени и двамата презвитери Авделай и Ананий, които били възрастни на години.

Когато дошъл ред на Ананий да преклони глава под меча, той се уплашил и започнал да трепери от страх. Но един знатен мъж, на име Фусик, който стоял край него, началник на всички нисши служители в двореца, който тайно изповядвал християнството, като видял, че свещеник Ананий се е изплашил от посичането с меч, възкликнал, като се обърнал към него:

- Не се бой, старче! Затвори очи и бъди твърд, защото веднага ще видиш Божествената светлина.

Едва изрекъл това, този мъж бил признат за християнин; като го заловили, го отвели при царя. А той безстрашно изповядал, че е християнин, и се отрекъл от нечестивата персийска вяра.

Като слушал думите му, царят силно се разгневил и заповядал да го умъртвят, но не чрез посичане с меч, а по някакъв друг мъчителен начин. Като разрязали шията му, извадили оттам езика и го отрязали, след това одрали кожата от цялото му тяло; и в такива мъки бил умъртвен светецът.

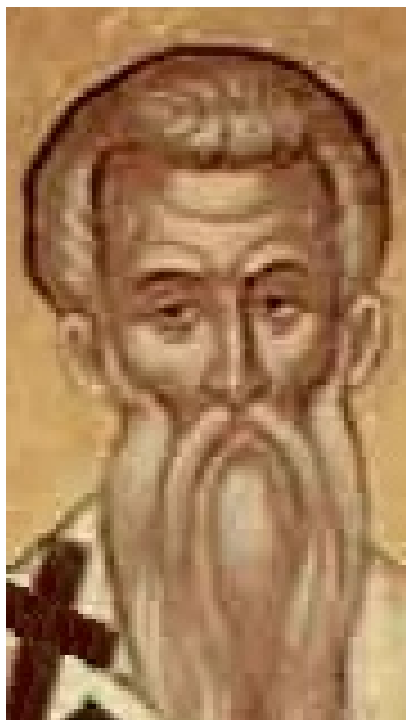
По същото време хванали и дъщеря му, девойка на име Аскитрея, и след мъчителни изтезания умъртвили и нея. Тогава били умъртвени и мнозина други изповедници на вярата в Господа Иисуса. Една година след това събитие също на Велики Петък, бил умъртвен свети Азат скопецът, най-любимият царски слуга, и с него хиляда свети мъченици. Светата Църква изчислява броя на убитите за Христа за

цялото това време на хиляда сто и петдесет души. Църковните историци Созомен и Никифор Калист в своите съчинения разказват, че по това време били умъртвени безбройно множество християни, в самия ден на Христовите страдания и в деня на светото Христово Възкресение. Защото едва излязла заповедта на нечестивия цар Сапор - да се умъртвяват християните в неговата страна - и вярващи и от двата пола, стари и млади, сами бързали да излязат от домовете си и без страх се предавали на смърт, като умирали с радост за своя Господ.

А когато бил умъртвен свети Азат скопецът, царят много съжалявал за него, тъй като силно го обичал, и затова заповядал да прекратят убийствата; предписал само на влъхвите си да издирват и да предават на мъчения учителите и наставниците на християните, епископите и презвитерите, а останалите християни наредил да се щадят. А ние, като почитаме паметта на всички свети мъченици, прославяме Основоположника на подвизите и Този, Който дава венците, Христос, нашия Спасител, прославян вечно с Отца и Светия Дух. Амин.

**Житие на светия наш отец Акакий,
епископ Мелитински**

(† ок. 435 г.)

Светият Божий угодник Акакий бил роден в арменския град Мелитина и произхождал от благочестиви и богобоязливи родители, които, като нямали деца, с молитва и пост си изпросили от Бога този благословен плод. Родителите възпитали сина си на книжните науки и го отвели при епископа на този град; дали го на служба Богу, защото така били обещали, когато молели от Бога дете за себе си.

Епископ на град Мелитина тогава бил блаженият Отрий. Това бил същият епископ, който на Втория Вселенски събор на светите отци, свикан по времето на царуването на Теодосий Велики, срещу духовореца Македоний, сред сто и петдесетте отци бил особено силен защитник на благочестието. Заедно със свети Григорий Богослов и с другите ревнители и защитници на православието той твърдо го защитавал и се борел срещу ересите. На този благочестив мъж, свети Отрий, бил поверен от родителите блаженият отрок Акакий.

Светият епископ Отрий, като предвидял у момчето божествената благодат, го поставил сред църковните клирици. Акакий израствал от сила в сила, като преуспявал в добродетелите, ревностно изпълнявайки църковните трудове, усъвършенствал се в добродетелите и светостта, като се стараел да бъде полезен на всеки. При него се учил и преподобният Евтимий Велики, когато бил малък. Свети Акакий бил учител не само на децата, но и на възрастните, като всички назидавал и с думи, и с примера на своя добродетелен живот, особено когато достигнал свещенически сан и бил задължен да се грижи за спасението на поверените

му човешки души. Като избран съсъд на Светия Дух, той бил въздигнат в архиерейски сан, като напълно достоен за това. Когато свети Отрий, Митилинският епископ, преминал от този живот при Господа, на неговото място единогласно от всички бил избран блаженият Акакий и по чин възведен на светителския престол, като горяща свещ, поставена на златен свещник за просвещение на цялата вселена. Този епископ така угодил на Бога и бил толкова велик в светостта си, че се удостоил с дара на чудотворството. Тук ще разкажем с малко думи за някои от многото му чудеса.

Веднъж се случила дълга засуха, поради което се очаквал страшен глад. Целият народ бил в голяма скръб. Христовият светител заедно с гладувания народ тръгнал към църквата на свети великомъченик Евстатий, която се намирала извън града, и там умолявал Христовия мъченик заедно с тях да се помоли на Господа и да изпроси от Него дъжд, за да се насити изсъхналата земя. След това той поставил недалеч от църквата на издигнато и открито място жертвеник и Божествен престол и започнал тук да извършва безкръвната жертва, като със сълзи се молел на Господа. При това преподобният не разтворил виното в светата Чаша с вода, както това се прави обикновено, но устремил ума си към Бога и усърдно се молел Самият Бог да изпрати свише вода и с тази дъждовна вода да разтвори виното в Чашата и заедно с това да напои и изсъхналата земя. И молитвата на светеца била тъй силна и действена, че веднага завалял силен дъжд, който не само разтворил виното в Чашата, но достатъчно наситил и земята. Скръбта на всички хора, които били там, се превърнала в радост, и всички прославили и благодарили на Бога. През тази година имало изобилна реколта от плодове по молитвите на Божия угодник Акакий.

В тази страна имало и една пълноводна река, която много често излизала от бреговете си и наводнявала околните

селища. Веднъж реката така необичайно се разляла, че дори големите сгради, недалеч от нея, били съвсем наводнени, а някои били разрушени; с всеки час реката се разливала все повече и заплашвала да потопи множество околни жилища. Тогава Христовият светител Акакий, като видял колко много страдат хората от това наводнение, се приближил към реката и като се помолил на Бога, положил недалеч от брега камък, като забранил на реката да преминава зад сложения от него предел. Реката влязла в бреговете си; и въпреки че водата в нея значително се увеличила, не излизала по-далече от онзи камък, с който светителят като с някое препятствие я заключил в нейните брегове.

На осемнадесет стадия от споменатия град имало една много красива и равна местност, която принадлежала на гърците и се наричала Миасина. Сред нея се простирала голяма равнина и по посока на изток течала бърза и чиста река, която се наричала Азор или Азур; тази река протичала през няколко езера. На най-красивото и високо място се намирало идолско капище, обкръжено от градина с плодни дървета, оросявани от водите на едно от езерата на река Азур. Това място било осквернено с бесовски мерзости, тъй като тук често се събирали гърци, които се покланяли на идолите и принасяли нечестиви жертви на своите богове.

Свети Акакий, възревнувал за Христа, поискал да очисти мястото и да го освети за прослава в него на Истинския Бог. За тази работа му се наложило доста много да се потруди, защото езическите жреци силно се противели на намерението му, като не давали своето идоложертвено място. И когато светецът започнал да строи там църква в чест на Пресвета Богородица, тези зли хора всякак го възпрепятствали - това, което вярващите построявали през деня, през нощта нечестивите идолопоклонници разрушавали. Но светият Христов угодник Акакий, като се въоръжил срещу тях с молитва, победил

враговете си. Той, с Божията помощ, разрушил идолското капище и построил храм в чест на Божията Майка. Като осветил храма, превърнал в обиталище на светите Ангели онова място, което преди служело за жилище на бесовете, и устроил обител при храма на Пресвета Богородица за живот на добродетелни монаси. Така там, където по-рано се извършвали нечестиви кървави жертви на дявола, сега започнала да се принася безкръвната чиста жертва на Истинския Бог и ежедневни славословия и молитви. По благодатта на Пречистата Божия Майка и по молитвите на чудотвореца Акакий на това място ставали чудеса, които гърците като виждали, оставяли своето безчестие и се обръщали към вярата в Христа Бога. Ще припомним едно от станалите там преславни чудеса.

Случило се така, че строителите на споменатия храм поради невниманието си неправилно построили църковния свод, и когато Христовият светител Акакий извършвал в олтара Божествената служба, сводът се наклонил навътре и вече щял да падне. Като видели това, всички, които били в църквата, в безредие започнали да излизат от храма; но светителят възгласил:

- Господ е крепост на моя живот, от кого ще се плаша? Падането на църковния свод веднага спряло и той, по молитвите на светеца сякаш увиснал във въздуха, поддържан от молитвата като от някаква твърда основа. И останал така, докато светителят завършил службата и излязъл с клира си от църквата. Едва излязъл и сводът с грохот паднал на земята, без да причини вреда на никого.

Веднъж в един друг храм в селището, наричано Самурия, този добър пастир на словесните овци предлагал духовна храна на своето стадо, като проповядвал словото Божие. По време на беседата му с народа множеството лястовички, които

били там, със силните си викове заглушавали гласа на преподобния и пречели на народа да слуша думите му, и понякога почти не се чували словата, които излизали от богогласните уста на епископа. Тогава, като прекъснал за кратко беседата си, той се обърнал към лястовичките и им заповядал в името на Създателя да млъкнат и да прекратят виковете си. Лястовичките веднага замлъкнали, не можели да издадат нито звук, и отлетели, като напуснали гнездата си. Оттогава лястовички не свиват гнезда там и ако някоя случайно долети край храма, не може да чурулика, а като няма бързо прелита край храма и отлита, сякаш прогонена от някого.

Недалеч от града свети Акакий имал дом, където живеел, преди да приеме епископския сан. Когато встъпил на светителския престол, превърнал своя дом в болница и убежище за бедните. Светителят често посещавал своята болница, като носел нужното за болните и самичък им прислужвал.

Веднъж, като отишъл при болните по жътва, попитал ги дали си имат всичко и дали нещо не им липсва. Те отвърнали, че всичко при тях е в изобилие и само едно ги мъчи - множеството мухи, които им причиняват големи страдания, като кацат по раните им и ги хапят. Светецът веднага се помолил на Бога, прогонил с молитвата си мухите и им заповядал никога повече да не се появяват тука. И така било до самата кончина на Божия угодник: оттогава в този дом не се виждала нито една муха. Такова чудо извършил този дивен мъж чрез Божията благодат.

По същия начин заповядал на жабите, които крякали в езерото и дразнели болните, да замлъкнат. След известно време се съжалил над жабите и ги освободил от мълчанието, само че не изцяло. Защото им разрешил да издават своите

кръкания тихо, а не така силно, както по-рано.

В едно безводно място светителят направил от сух камък да потече извор на студена вода и напоил жадните; и с много други чудни дела удивил света този велик чудотворец.

Свети Акакий присъствал и на Третия Вселенски събор, който бил свикан в град Ефес през царуването на император Теодосий Младши. Там заедно с Кирил, александрийския патриарх, и с другите свети отци, Акакий свалил нечестивия Несторий, патриарх цариградски, който хулел Пречистата Дева Богородица, и го предал на анатема. Свети Акакий бил любим и възхваляван от всички свети отци и се ползвал с уважението на самия император.

Като управлявал мирно Христовата Църква дълго време и извършил много чудеса, свети Акакий заминал мирно при Господа. Неговото честно тяло било погребано редом с тялото на свети мъченик Полиевкт. С него той предстои сега пред Господа и заедно с лика на останалите светии прославя Отца и Сина и Светия Дух, Единия Бог, славен от цялата твар во веки. Амин.

Страданието на свети мъченик Адриан († 251 г.)

Светият Христов мъченик Адриан бил един от онези християни, които дълго преди да ги осъдят, ги залавяли и затваряли в различни тъмници. Той бил изведен от тъмницата по времето, когато се принасяла жертва на езическите богове и когато в жертвоприношението участвали всички предани на идолите езичници. Започнали да принуждават и светия мъченик да се приближи към жертвеника и да сложи тамян, но той не само че не се съгласил да направи това, но смело и мъжествено пристъпил към жертвеника, разрушил го,

разхвърлял поставените на него жертви и пръснал огъня. С тази своя постъпка събудил гнева на управителя, а присъстващите почитатели на идолите изпаднали в такава ярост, че хванали светеца и започнали безмилостно да го бият. Едни го удряли с пръчки, други с железни прътове, а някои, като взели камъни, му избили зъбите и накрая разпалили огромната пещ и хвърлили в нея светия мъченик. Мъчителите изгорили тялото му; но със своя дух той се възнесъл на небесата при Бога.

ЧЕТИ-МИНЕНТЕ

{{_LINK1_}}